Ridicaţi cetăţi în Transnistria

SCRISOARE DESCHISĂ

către domnul Valeriu Muravschi, prim-ministru al Republicii Moldova

Către Guvernul Republicii Moldova

Către domnul Nicolae Mătcaş, ministru al ştiinţei şi învăţămîntului

Ne adresăm un grup de lectori (încă tineri) de la institutul pedagogic din Tiraspol pentru a vă aduce la cunoştinţă următoarele.

Institutul pedagogic este o enclavă a Republicii Moldova (una din puţinele) situată chiar în inima Ttiraspolului. Această enclavă este atacată permanent în presa locală, la radioul local. Atacurile uneori iau o formă periculoasă: ba unii drujinari înarmaţi îşi fac apariţia prin blocurile de studii, ba cîte o piatră nimereşte în geamul vreunui cămin studenţesc. Deunăzi (8.03.92) a fost maltratat la domiciliu domnul Şt.Urîtu, activist la secţia locală a F.P.C.D. Exprimăm profundă şi legitimă îngrijorare pentru soarta noastră şi a familiilor noastre. De aceea ne adresăm cu rugămintea ca problema Transnistriei, implicit şi problema noastră, să fie rezolvată cît mai grabnic.

După părerea noastră, există două abordări ale problemei în cauză.

1. Problema Transnistriei poate fi rezolvată. Şi rezolvarea ei temeinică constă în întărirea prin toate mijloacele a cetăţilor, aşa ne îngăduim să le numim, aflate (şi) pe teritoriul Tiraspolului. Una din cetăţile cele mai mari este institutul pedagogic. Situaţia de la institut însă nu poate bucura pe nimeni. Vîrsta medie a lectorilor trece de 50 de ani. În ultimii 2 ani au plecat de la institut peste 20 de specialişti pentru a trăi în linişte anii prepensionari. Alţii au schimbat apartamentele de obicei cu Chişinăul şi acum fac naveta. Tinerii nu mai vor să vină din lipsa oricăror orizonturi în ce priveşte spaţiul de locuit. Actualmente la institut sînt peste 40 de locuri vacante. Tinerii specialişti care lucrează în prezent se află şi ei în cumpănă (derută). Şi iată de ce. Între 1985 şi 1991 institutului i-au fost repartizate doar 2 apartamente proprietate de stat şi 13 apartamente proprietate cooperatistă. Rîndul ce depăşeşte 100 de persoane (peste 50 de tineri specialişti) practic nu s-a mişcat. Acum executivul oraşenesc nu mai distribuie institutului nici atîta. Cauzele sînt lesne de înţeles. Cu astfel de paşi de melc, cu media de 2 apartamente pe an, iar acum cu nici un apartament pe an, specialiştii tineri, rezerva institutului, cei adunaţi pe 2 etaje ale unui cămin studenţesc, sînt lipsiţi nu numai de dreptul la locuinţă, dar şi de dreptul de a spera la o locuinţă în aceste condiţii nefaste. Prin asta, subliniem, ne deosebim noi radical, chiar vital, de alţii aflaţi poate în condiţii nu mai bune, dar sperînd totuşi la ceva. Noi sîntem necesari, foarte necesari, prin însuşi faptul de a locui la Tiraspol. Alţii vor veni după noi numai dacă ne vor găsi permanentizaţi aici. Premise pentru optimism, deşi puţine, sînt: există o şcoală românească, grupe româneşti la grădiniţe etc. Numai aşa ar putea fi rezolvată problema Transnistriei: prin înrădăcinarea elementului românesc, prin susţinerea masivă a tuturor acelora care simpatizează idealurile Republicii Moldova. O ieşire din impas ar fi construcţia cît mai urgentă a unei case de locuit pentru colaboratorii institutului şi a unui cămin studenţesc (studenţii nu se găsesc într-o situaţie privilegiată), aşa cum ni se tot promite de cîţiva ani. Cerem ca Guvernul Republicii Moldova să aloce suma cuvenită şi construcţia să înceapă chiar în 1992. În caz contrar, institutul riscă să se autodizolve. A nu lua în consideraţie necesităţile stringente ale omului din Transnistria înseamnă a pierde iremediabil Transnistria.

2. Dacă nu se vor pune în aplicare măsurile preconizate de noi, dar şi altele de încurajare şi susţinere a intenţiilor noastre, atunci, lipsiţi de ultima speranţă, ne vom afla în situaţia de a cere de la guvern statut de refugiat prin care să ni se acorde:

1) buletin pentru Chişinău sau pentru orişicare altă localitate unde va trebui să pribegim;

2) aranjarea la lucru conform specialităţii;

3) asigurarea cu o cameră la cămin sau cu alt spaţiu acceptabil;

4) includerea imediată în rîndul de primire a locuinţelor cu anul înregistrat la institut.

Cerem Guvernului Republicii Moldova de a ne da cît mai repede răspuns la întrebarea: a fi sau a nu fi, casă sau statut de refugiat cu consecinţele de rigoare.

Sperăm că bunul simţ şi dreapta cugetare vor ajuta conducerea Moldovei să rezolve cu înţelepciune problema noastră, să nu ne lase în voia soartei şi la discreţia unor decizii locale arbitrare şi ambiţioase. Sîntem şi noi o insulă în marea furtunoasă a Tiraspolului. O insulă care poate fi oricînd blocată aşa cum s-a întîmplat cu căminele studenţeşti în toamna 1990, o insulă care, la un loc cu altele, se pot transforma în zeci de mii de refugiaţi. Deocamdată sîntem refugiaţi potenţiali.

În total 62 de semnături.